

Regeringskansliet
Klimat- och näringslivsdepartementet
103 33 Stockholm

Er referens
KN2023/03652

Vår handläggare
Kristina Hellström

Remissvar gällande *EU-kommissionens förslag till direktiv om övervakning av jordhälsa och resiliens*

Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) har, från de utgångspunkter myndigheten har att beakta, följande synpunkter på förslaget.

Sammanfattning av FOI:s synpunkter

Det föreslagna direktivets syfte är att fastställa kriterier för vad som kan anses vara friska jordar, samt främja återställande av förorenad mark. Direktivet syftar också till att minska exploateringen av jordbruksmark och mark med andra höga naturvärden. Bevarande av jordbruksmark är en angelägen beredskapsfråga då tillgången på brukningsvärd jordbruksmark är viktigt för att säkra livsmedelsförsörjningen i händelse av krig eller långvarig fredstida kris. FOI bedömer att de delar av direktivet som avser att bevara och stärka skyddet för jordbruksmark främjar svenska beredskapsintressen.

Artikel 11, Metoder för begränsning av markexploatering

Livsmedelsberedskap är en angelägen beredskapsfråga för Sverige, vilket bland annat speglas i utredningen om nationell fysisk planering (Ds 2023:28). Utredningen konstaterar att bevarandet av jordbruksmark bör stärkas genom att exempelvis betrakta jordbruksmark som nationellt anspråk eller som riksintresse. Jordbruksmark får enligt gällande lagstiftning endast bebyggas om det är nödvändigt för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och om det inte finns någon alternativ mark att bebygga (miljöbalken 3 kap. 4 §). Forskning visar dock att kommuner tolkar lagen mer liberalt och bebygger jordbruksmark i högre utsträckning än vad lagstiftaren avsett (FOI-R-5330). Detta pekar på att lagskyddet för jordbruksmark behöver stärkas för att värna svenska totalförsvarsintressen. FOI vill därför framhålla

Datum
2023-10-31

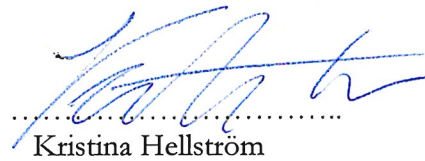
Nr FOI-2023-1327:1

att artikel 11 i det föreslagna direktivet bör formuleras så att skyddet för jordbruksmark stärks ytterligare, i linje med förslaget i DS 2023:28.

Detta remissvar har beslutats av generaldirektör Jens Mattsson efter föredragning av forskare Kristina Hellström. I den slutliga handläggningen har även chefsjurist Eva Liljefors, enhetschef Anders Norén samt särskild rådgivare Mikael Wiklund deltagit.

.....
Jens Mattsson

.....
Kristina Hellström

Sändlista:

Klimat- och näringslivsdepartementet:

kn.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till kn.nm@regeringskansliet.se

För kännedom

Försvarsdepartementet

Internt FOI

Registrator

GD-sekreterare

Särskild rådgivare

Chefsjurist

AC